

Canvis necessaris per a l'Atenció Primària. Creació del Fòrum Català d'Atenció Primària (FoCAP)

>> Autors

Comissió Gestora del Fòrum Català d'Atenció Primària*

(*) Formen part de la Comissió Gestora del FoCAP: Alícia Carrascón, llevadora PASSIR Costa de Ponent, Carme Isern, fisioterapeuta EAP Salou, Manel Ferran, metge de família EAP Raval Sud, Imma Ferré, infermera EAP Ulldecona, Montse Maynegre, infermera ACUT Mataró-Maresme, Gemma Mota, infermera EAP Granollers-Les Franqueses, Albert Planes, metge de família EAP Sta. Eugènia de Berga, Mercè Rico, treballadora social EAP Manlleu, Elena Serrano, metge resident 4art any EAP El Carmel, Francesca Zapater, metge de família EAP Montornès-Montmeló.

>> Correctors

Daniel Ferrer-Vidal i Sebastià Juncosa Font

>> Correspondència

Adreça electrònica: focap2009@gmail.com

Publicat: 1 de juliol de 2010

Català d'Atenció Primària, Comissió Gestora del Fòrum (2010) "Canvis necessaris per a l'Atenció Primària. Creació del Fòrum Català (FOCAP)," *Butlletí*: Vol. 28: Iss. 2, Article 5.
Available at: <http://pub.bsalut.net/butlleti/vol28/iss2/5>

Aquest es un article Open Access distribuït segons llicència de Creative Commons
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/>)

El model sanitari definit en la reforma de l'atenció primària de fa més de 20 anys està avalat per estudis d'efectivitat i eficiència dels sistemes sanitaris com el millor per a la salut dels ciutadans. La principal qualitat d'aquest model és que la gestió clínica dels pacients sigui realitzada per professionals de l'atenció primària. Hem avançat molt en aquestes dècades, però en els últims anys s'estan produint un conjunt de fets que posen en perill la consolidació del model. Moltes de les grans decisions polítiques i gestores estan donant més pes als hospitals i deixant un paper secundari per a l'atenció primària.

On es fan les inversions, com es consideren i resolen les necessitats dels ciutadans, quin lloc ocupa la seguretat dels pacients, com i qui planifica els programes de salut, quins professionals són la cara visible de la sanitat, són temes que defineixen els sistemes sanitaris i a casa nostra s'estan resolent en detriment de l'atenció primària.

Per als propers anys se'ns plantegen grans reptes sanitaris com poden ser l'envelliment de la població amb la conseqüent patologia crònica i degenerativa, el malestar psicològic creixent, la incorporació del respecte a l'autonomia del pacient i la major participació del ciutadans en les decisions que afecten la seva salut, els problemes de seguretat que comporten la progressiva tecnificació de la medicina i la major medicalització de la vida i l'augment de la despesa sanitària que qüestiona la sostenibilitat del sistema, entre d'altres. Reptes que només es podran resoldre bé si el sistema disposa d'una atenció primària potent, resolutiva, segura i satisfactòria per a la població. I d'un sistema hospitalari respectuós amb les competències de l'atenció primària i orientat a les patologies complexes.

L'atenció primària exercirà aquest paper només si té les condicions per fer-ho i això comporta la realització a curt termini d'una sèrie de canvis començant per una **gestió seriosa i independent**, que conegui bé la seva especificitat i sigui capaç de desenvolupar el seu potencial. Cal substituir la verborrea oficial sobre la importància de l'atenció primària per fets i **decisiones coherents i conseqüents** amb aquest principi. Això vol dir presència de professionals de primària en totes les grans decisions sanitàries, en els plans de salut i en el disseny i planificació dels programes preventius (com la introducció de la vacuna del VPH o el cribratge de càncer de colon). Cal iniciar una àmplia intervenció pública que doni **prestigi a l'actuació dels professionals** d'atenció primària, contrarestant la tendència social a la medicalització i a donar importància a la tecnologia. I cal fer **canvis concrets, explícits i senzills**, com pot ser simplificar els tràmits burocràtics i racionalitzar i optimitzar els processos. A més a més, cal plantejar-se una **profunda reforma hospitalària** que suposi una major qualitat en el treball dels nostres companys i en l'atenció als ciutadans i més eficiència.

Tots aquests canvis no seran possibles si no hi ha una activa participació dels professionals en la **defensa del valor del nostre treball**. Valor que ens dóna la capacitat de resolució dels problemes de salut, la nostra accessibilitat, el nostre enfocament integral i la nostra prudència. Els ciutadans estimen aquests valors probablement més que els gestors. La seva aplicació és la millor garantia de futur per a l'atenció primària.

Amb aquesta intenció un grup de professionals de diferents disciplines hem creat el Fòrum Català d'Atenció Primària entès com un espai de debat, propostes i intervenció en la línia que defineix el seu ideari (**Taula 1**). Us animem a fer la vostra adhesió, a participar i a difondre les nostres opinions.

IDEARI DEL FÒRUM CATALÀ D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

En benefici de la salut dels ciutadans de Catalunya, el Fòrum Català d'Atenció Primària treballa per:

1. Promoure i millorar un sistema nacional de salut que sigui:

- Universal i equitatiu.
- Orientat a les necessitats reals dels ciutadans.
- Eficient: que faci allò que sigui necessari per als ciutadans i amb ús adequat dels recursos.
- Honest i escrupolós en l'ús dels recursos de tots els ciutadans.
- Prudent i segur en les activitats que proposa als ciutadans.

2. Evitar i disminuir la progressiva medicalització de la salut

3. Promoure els valors que impregnen la pràctica dels professionals d'atenció primària.

4. Promoure el desenvolupament de l'Atenció Primària de Salut i el seu rol preeminent en el sistema nacional de salut en benefici de la millora de la salut dels ciutadans, basant-nos en les nombroses evidències internacionals que així ho aconsellen.

5. Promoure la gestió de l'Atenció Primària de forma independent d'altres estructures sanitàries. Les seves funcions i valors diferents, i complementaris, així ho aconsellen per assegurar l'orientació de tot el sistema cap a les necessitats reals dels ciutadans